

El passat 19 de juliol moria el veterà periodista Carles Sentís, primer degà del Col·legi de Periodistes, a l'edat de 99 anys. Durant un segle va viure i explicar moments històrics com els judicis de Nuremberg, la tornada de Tarradellas de l'exili o l'emigració de murcians a Catalunya, entre molts altres temes. Va viure de ben a prop els principals esdeveniments de la Segona República, l'exili, la dictadura i la democràcia, convertint-se en un cronista de luxe de la història del país.

Carles Sentís, periodista en plenitud

■ Josep Maria Cadena

És una frase molt repetida i gairebé axiomàtica que l'exercici del periodisme pot portar a grans coses a condició que es deixi a temps. Sembla que això ha estat, segueix sent i pot arribar a complir-se fins a l'infinit en molts casos, però entre nosaltres hi ha una excepció molt notable. Em refereixo a Carles Sentís i Anfruns (Barcelona, 1911-2011), que al llarg de la seva centenària vida –va morir pocs mesos abans de culminar els cent anys d'existència, cosa que li feia molta il·lusió, després de passar-se gran part de la vida amagant l'edat que realment tenia perquè els altres no el consideressin “vell”– va ocupar diferents càrrecs polítics, va exercir la diplomàcia a diferents països i també engegà diversos negocis, però sempre i abans de tot fou periodista.

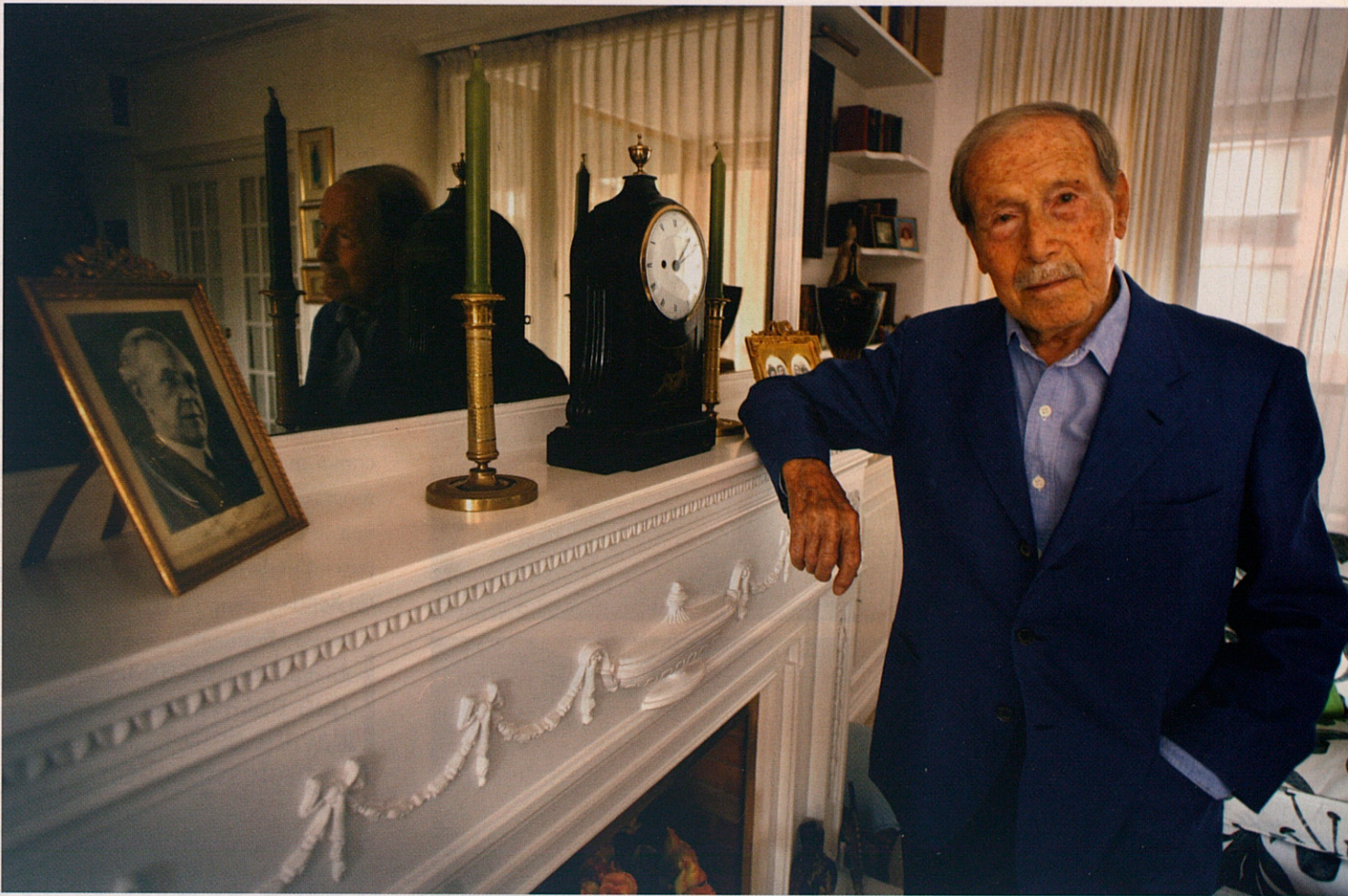
Aquesta va ser la seva gran vocació i també la seva glòria, encara que els diferents passos que va voler donar i que també les circumstàncies l'obligaren a fer, li enfosquieren part de la personalitat i el situaren en un pla amb molts caïres polítics que li generaren enemics ideològics.

Sense tenir cap necessitat personal i amb una situació professional envejable per a molts, Carles Sentís s'implicà en la defensa i modernització de les estructures periodístiques barcelonines. Em refereixo, en concret, al nostre

Col·legi de Periodistes de Catalunya, del qual fou degà. Com que escric sobre ell mesos després de la seva mort i quan les necrològiques d'urgència ja han estat publicades, crec que és important deixar testimoni escrit del que Sentís representà per a tots nosaltres (els del Grup Democràtic de Periodistes, els molestos i empipadors d'una època, els “subversius”, segons pensaven alguns dels que manaven sobre nosaltres) que volíem enfortir la consciència de servei de l'entitat a la societat catalana i alliberar-nos de les servituds establertes amb les autoritats. I com que les circumstàncies em portaren a tenir freqüent tracte amb ell per col·laborar en el canvi, penso que resultarà bo explicar algunes coses d'aquells moments que, lligats a les necessitats del dia a dia, al final resultaren decisius per al necessari tomb professional.

Portat per la meua afecció a la premsa d'abans, quan tenia disset o divuit anys, a un número de la revista *Estampa* de Madrid, dedicada a tractar els fets del 6 d'octubre de 1934 a Barcelona, vaig trobar la fotografia d'un Carles Sentís molt jove –llavors només tindria vint-i-dos anys– que emmanillat i entre dos policies d'assalt pujava a peu per la Rambla.

Ell llavors era un dels secretaris polítics del conseller Martí Esteve i es tro-

Carles Sentís, en una fotografia del 2006, quan feia poc que havia acabat d'escriure les seves memòries. Foto: Lourdes Segade.

bava pres al seu costat al vaixell *Uruguay*, però com s'havia d'examinar de les darreres assignatures de la carrera de Dret que llavors cursava, li havien donat permís per què es pogués presentar davant dels catedràtics que havien de comprovar els seus coneixements sobre aquelles matèries.

Suposo que va aprovar i, després, a Madrid es doctoraria en Dret; però això ja són figues d'un altre paner, perquè per a ell el títol fou només un tràmit. El que ja l'interessava de veritat era el periodisme, que havia començat a exercir al diari *La Publicitat*, en substitució de Josep Maria Lladó, el qual havia freqüentat amb ell les mateixes aules un any o dos abans i que, dedicat a altres afers més importants dins del moment, li havia traspassat la redacció de notes

divulgatives sobre la vida universitària. Sembla que Sentís ho feia amb amplitud i bon criteri periodístic i per això la penya gran de l'Ateneu Barcelonès, presidida per Joaquim Borralleres, l'havia convidat a integrar-s'hi perquè els informés a tots ells –molts d'ells

S'integrà en una oficina propagandística muntada per Francesc Cambó on també hi era Josep Pla

caps de brot de la nostra cultura— sobre les inquietuds universitàries. També em va ser possible llegir a les pàgines del setmanari *Mirador* els seus reportatges sobre el Transmisserià, que captaren el públic pel que ell explicava i perquè –segons em va explicar molt

després— Just Cabot, redactor en cap de la publicació, hi havia passat el ribot i la llima de l'estil.

Però això també era aigua passada, perquè després va haver-hi els anys de la Guerra Civil, que ell marxà cap a França i s'integrà en una oficina propagandística muntada per Francesc Cambó –on també hi era Josep Pla— per contrarestar en part la propaganda republicana a l'estranger. I, a més a més, existien els primers temps de la postguerra espanyola, quan fou secretari del ministre Rafael Sánchez Mazas, un dels fundadors de la Falange, amb dos policies en permanent guàrdia a la porta de la casa –“més per vigilar el que fèiem, que per protegir-nos” em diria Sentís molts anys després— i les re-

A dalt, amb Jordi Pujol quan era degà del Col·legi. Foto: Kim Manresa. A sota, foto de la junta de l'Associació de Premsa de Barcelona, on hi havia Nadal, Sentís i Cadena.

ferències contràries a ell –*L'espionatge de Franco*, com es feia córrer– d'Eugeni Xammar, Just Cabot i altres.

I, per contra, la seva corresponsalia a Alger, al costat de De Gaulle, amb moltes cròniques censurades pel director de *La Vanguardia Española*, aquell que signava Luis de Galinsoga; el judici de Nuremberg, els camps d'ex-

termini nazi, que va veure en primera persona i altres coses que venien a demostrar que, malgrat trobar-se al costat dels que col·laboraven amb els franquistes, no era pas un d'ells. I encara que li van oferir diverses opcions, ell, Carles Sentís, només va voler exercir el periodisme.

Era una persona singular, que posava

per davant de tot la professionalitat, el respecte als companys que eren el que també volia ésser: informadors i no pas propagandistes; professionals de l'escriptura i que es guanyaven la vida amb el treball diari, complint amb els horaris i amb les obligacions de cada lloc en què es trobaven.

I així, cridat per Santiago Nadal, president de l'Associació de la Premsa de Barcelona, que em va rebre en el seu despatx de subdirector d'Internacional de *La Vanguardia*, em vaig trobar que com a membre que era del Grup Democràtic de Periodistes, em proposaven integrar-me en una renovació parcial de la directiva que encapçalaria Sentís.

Era una persona singular que posava per davant de tot la professionalitat

Allò era l'inici d'una revolució des de dalt, a la manera de Maura, en el que vaig indicar que havien d'ésser dos en lloc d'un sol i que necessitava unes hores per parlar de la qüestió amb els "amics polítics", com abans deien els de la Lliga.

I com al final vàrem acceptar, Pere Oriol Costa i jo ens integràrem en aquella candidatura, guanyàrem sense cap mena d'oposició pel que fa a nosaltres i ens integràrem en una directiva amb alguns membres difícils de tractar per raons ideològiques. Més ben dit, d'acomodació al que ja hi havia. Puc dir que els contactes foren correctes i fous llavors quan vaig començar a conèixer de prop Carles Sentís.

Aquest, per sobtada mort de Nadal, passà a la presidència i ens vam entendre, fins al punt que acceptà que discretament traguéssim del saló d'actes un petit bust de Franco que hi havia, perquè ningú "tingués la temptació de

tirar-lo a terra”, com jo cínicament li argumentava i ell feia veure que es creia. Arribaren moments convulsos, Costa i jo dimitírem i els ponts que havíem començat a crear quedaren en suspens.

Després va venir un moment en què, amb reunions a un despatx que ell tenia a *El Correo Catalán* i amb una passejada, tots dos sols, pels jardins de Montjuïc, teixirem una candidatura que el portava com a president i a la qual s'enfrontaren els que volien la perpetuació del passat i un company que anava pel seu compte. Guanyàrem i amb Sentís trobàrem que s'obrien portes que mai no ho haurien fet llavors per a nosaltres i que ell –això em sembla important– mantenia obertes per tots sense cap distinció. I quan escric “tots”, em refereixo que vàrem anar a posar la professionalitat a les idees i

a les conveniències.

Carles Sentís utilitzà les seves relacions amb els polítics per què tots poguéssim reivindicar la professionalitat. Amb el reconeixement com a Col·legi pel Parlament de Catalunya, va tenir l'oposició del llavors Defensor del Poble, Joaquín Ruiz-Giménez, per raons d'o-

Malgrat trobar-se al costat dels col·laboradors dels franquistes, no era pas un d'ells. Ell només va voler exercir el periodisme

bligatòria adscripció professional i ell, Sentís, va trobar les maneres d'avançar sense que ningú prengués mal polític (al final li va oferir un dinar al restaurant del Cercle del Liceu, al qual va tenir la bondat de portar-m'hi).

Podria fer-ho, però no cal estendre's més. Aquelles persones que des de po-

sicions democràtiques –les que tenim i que hem de conservar i engruixir– el critiquen, costarà que canviïn d'opinió sobre ell. I els que pensen que en el passat –un o altre deu quedar i jo no li faré cap mal– possiblement diguin que era un “traïdor”; i perdonin la paraula.

Però els que vam poder conèixer de veritat Carles Sentís i vam patir quan vàrem saber que, com a diputat, el 23 de febrer de 1981 havia quedat presoner del tinent coronel Antonio Tejero al Congrés dels Diputats durant

unes hores (la seva dona, Maria Casablancas, sap que la vaig telefonar aquella mateixa tarda-nit per oferir-me en el que pogués fer, que era molt poc) tenim la certesa al que era un home fidel a la paraula que donava i que creia en el país des de l'exercici íntegre del periodisme. ■

io institutsodontològics

Col·legi de Periodistes de Catalunya

MOLT MÉS QUE UNA CLÍNICA DENTAL

Condicions especials col·legiats
Col·legi de Periodistes de Catalunya

1a visita, consulta i revisió Gratuïtes
Radiografies intrabucals Gratuïtes
Higiene bucal 22 €
Resta de tractaments 20 % dte.

No tanquem per vacances. Finançament a 12 mesos sense interessos

VINE I COMPROVA-HO TU MATEIX!

Més de 500.000 clients confien en nosaltres!
Qualitat en el servei
Honestedat en el diagnòstic
400 professionals de tota confiança
T'ofereim servei a 25 centres propis

Novetat!
invisalign
La teva ortodòncia transparent, extraïble i còmoda
Informa't al 902 119 321

BARCELONA (Poblenou) · 932 247 770 BARCELONA (St. Andreu) · 933 601 070 BARCELONA (Eixample) · 933 426 400
BARCELONA (Sagrada Família) · 934 570 453 BARCELONA (Les Corts) · 934 394 500

GIRONA, TARRAGONA, BADALONA, CORNELLÀ, GRANOLLERS, L'HOSPITALET, MANRESA, MATARÓ, SABADELL, SANT BOI DE LL., TERRASSA, VIC, VILANOVA I LA G., ALCALÀ DE H., MADRID, VALÈNCIA, CASTELLÓ, SARAGOSSA